

Nyhetsbrev från SKANDULV

Hej,

Här kommer information om nya publikationer, predationsstudier, märkta vargar, och animerade älgar i Värmland/Hedmark.

Vetenskaplig publikation

Liberg O, Suutarinen J, Andrén H, Åkesson M, Wabakken P, Wikenros C, and Sand H. 2020. [Poaching-related disappearance rate of wolves in Sweden was positively related to population size and negatively to legal culling](#). *Biological Conservation* 243: 108456.

Sammanfattning: Illegal jakt är en begränsande faktor för många stora rovdjurspopulationer världen över, inte minst varg. I samband med detta debatteras livligt vilken effekt den legala jakten på varg eventuellt har på den illegala jakten. Vi använde data från 444 revirmarkerande och DNA-identifierade vargar under de årliga inventeringarna i Sverige åren 2000/01-2016/17 för att analysera risken för dessa att dö av olika orsaker (sjukdom, ålder, trafik- och andra olyckor, legal jakt och säkerställda fall av illegal jakt). Vi analyserad också i vilken omfattning som vargar försvann från populationen utan känd orsak. Av de 444 revirmarkerande vargarna kategoriserades 103 som legalt dödade, 8 döda av trafik, 23 döda av naturliga orsaker, 20 illegalt dödade, och 189 som försvunna. Till skillnad från andelen dödsfall orsakade av naturliga orsaker och trafik så ökade dödligheten från både legal jakt och försvunna vargar under studieperioden. Ökningen av andelen försvunna individer var starkare än ökningen av legalt skjutna individer och det var särskilt tydlig under perioden 2010/11–2016/17, då andelen försvunna vargar var mer än dubbelt så stor som andelen legalt skjutna vargar. Under denna period försvann i genomsnitt 21% av de revirmarkerande vargarna per år som kan jämföras med perioden 2000/01-2009/10 då i genomsnitt 9% av de revirmarkerande vargarna försvann per år. En utvärdering av möjliga orsaker till dessa försvinnanden och en kompletterande analys av sändarförsedda vargar (77 stycken) tyder på att de flesta av dessa försvinnanden har orsakats av illegal jakt. Detta baseras på att precisionen i inventeringen inte har minskat under studieperioden, och ökad utvandring av vargar till Norge eller norra Sverige inte är troligt då den norska och svenska inventeringen är samordnad och utvandrande vargar till norra Sverige är unga, inte

revirmarkerande individer. Data från SVA och sändarförsedda vargar tyder inte heller på en ökad andel naturliga dödsfall. Slutligen är födobrist i populationen, som skulle kunna leda till sväldöd eller ökad frekvens av revirstrider, inte heller sannolik mot bakgrund av de höga tätheter av bytesdjur som förekommer i Skandinavien. Frekvensen av försvinnanden ökade med vargpopulationens storlek, men den minskade med ökad omfattning av den legala jakten. Utvecklingen av den genomsnittliga inavelsnivån i populationen visade däremot inte på något samband med frekvensen av försvinnanden. Studien visar att den största delen av de revirhävdande vargarnas dödlighet troligtvis utgörs av illegal jakt och är nu av en sådan omfattning att populationens tillväxt har stannat upp. Den svenska delen av vargpopulationen befinner sig nära den lägsta nivå som EU:s habitatdirektiv kräver för att den skall bibehålla gynnsam bevarandestatus. Detta i sin tur begränsar möjligheterna att förvalta vargpopulationen genom legal jakt.

Populärvetenskapliga publikationer

Sand H, Liberg O, Andrén H, Wikenros C, och Åkesson M. 2020. [Ökande illegal jakt – orsakar stagnation i den svenska vargstammen](#). Fakta Skog, SLU, Nr 1, 4 s.

Wikenros C, Zimmermann B, Sand H, Månsson J, Maartmann E, Eriksen A, og Wabakken P. 2020. [Sett og felt elg i forhold til ulveforekomst i Norge og Sverige](#). Hjorteviltet 2020: 64-67.

Debattreplik

Sand H, Wikenros C, och Liberg O. 2020. [DEBATTREPLIK: SKANDULV menar att kritiken är grovt missvisande](#). Jaktjournalen.

GRENSEVILT

Under hösten 2019 genomförde vi studier av vargarnas predation i tre olika revir. En av de tre studerade flockarna nyttjade slaktrester efter älg i någon utsträckning medan de andra flockarna uppvisade ett predationsmönster som har stora likheter med det som vi tidigare har dokumenterat vid ett flertal studier under vintern. Mer information om resultaten från dessa studier finns på [GRENSEVILTS hemsida](#).

Inom ramen för GRENSEVILT har vi under årets märkningssäsong märkt/ommärkt tre vargar i två revir, tiken och hannen i Juvberget-reviret (ommärkning) och tiken i Ulvåa-reviret (nymärkning). Det har även märkts tre älgar och tre järvar.

Titta in på GRENSEVILTS Facebook-[sida](#) för animeringar som visar rörelser och vandringar från projektets märkta älgar.

Bästa hälsningar,
Camilla

Camilla Wikenros
Koordinator SKANDULV
Fil.Dr.

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Institutionen för Ekologi
Grimsö 152, 730 91 RIDDARHYTTAN
Telefon: 0581-69 73 44
camilla.wikenros@slu.se, www.slu.se
www.slu.se/skandulv

